

Informatieplicht aan gescheiden ouders

Voor scholen kan het een lastige situatie zijn als ouders van kinderen verwickeld zijn in een scheiding. Denk daarbij aan ruzies op het schoolplein. Of wanneer er onduidelijkheid bestaat welke ouder het kind ophaalt. Kinderen hebben juist in zo'n moeilijke periode behoefte aan de school als een veilige, stabiele omgeving. Bovendien hebben kinderen recht op de school als vrijplaats voor zichzelf.

Veel misverstanden ontstaan bij scholen doordat ouders, de manier waarop zij hun ouderschap na de scheiding invullen, slecht regelen. Aan de andere kant kan de school van ouders verlangen dat zij duidelijk maken wat de situatie van het kind is ten opzichte van zijn vader of moeder.

Ouderlijk gezag

Indien beide ouders het ouderlijk gezag hebben en de leerling woont bij één van de ouders dat zal de informatie worden verstrekt aan de ouder bij wie de leerling in huis woont. Hierbij gaat de school ervan uit dat alle informatie die door de school aan die ouder wordt verstrekt door die ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven. Indien dit niet het geval is, dan dient de ouder die de informatie niet ontvangt op eigen initiatief contact op te nemen met de school en zal in overleg worden bezien of andere afspraken ten aanzien van de informatievoorziening kunnen worden gemaakt.

Indien beide ouders het ouderlijk gezag hebben, er sprake is van co-ouderschap en de leerling woont beurtelings bij één van de ouders, dan zal alle informatie worden verstrekt aan de ouder wiens adresgegevens ten behoeve van de registratie van de leerling zijn gemeld. Ook in dit geval gaat de school ervan uit dat alle informatie die door de school aan die ouder wordt verstrekt door die ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven. Indien dit niet het geval is, dan dient de ouder die de informatie niet ontvangt op eigen initiatief contact op te nemen met de school en zal in overleg worden bezien of andere afspraken ten aanzien van de informatievoorziening kunnen worden gemaakt.

Indien als gevolg van een scheiding de situatie ontstaat dat één of beide ouders niet meer belast is/zijn met het ouderlijk gezag, dan is de betreffende ouder verplicht om afschriften van de officiële stukken waarin dit is vastgelegd, waaronder bepalingen ten aanzien van het ouderlijke gezag, bezoekrecht en dergelijke, te overhandigen aan de school. De betreffende stukken zullen in het leerlingendossier worden bewaard.

Uiteraard zal hierbij uiterste zorgvuldigheid worden betracht. Mocht de betreffende ouder dit nalaten, dan zal de school niet gehouden kunnen worden aan een correcte uitvoering van het onderhavige protocol.

Indien één van de ouders het ouderlijk gezag heeft en de andere ouder is uit de ouderlijke macht gezet, dan zal de school slechts de ouder informeren die met het ouderlijk gezag is belast. Op grond van de wet is de school echter verplicht om ook de ouder die niet belast is met de ouderlijke macht desgevraagd te informeren, tenzij de informatie niet op dezelfde manier ook wordt verschaft aan de ouder die wel met het ouderlijk gezag is belast, of als het belang van het kind zich tegen het verschaffen van de informatie verzet. Voorts is de school hiertoe niet verplicht indien dit blijkt uit enig rechtelijk vonnis.

Indien sprake is van de situatie dat een ouder een nieuwe relatie aangaat, dan zal de school onder geen beding informatie verschaffen aan de nieuwe partner van de ouder. Indien de ouder wenst dat de nieuwe partner samen met de ouder bij bijvoorbeeld rapport- of voortgangsgesprekken aanwezig is, dan zal in overleg worden bezien of en op welke wijze hieraan gehoor kan worden gegeven. De school zal in ieder geval geen informatie verschaffen aan de nieuwe partner zonder de aanwezigheid van de ouder.

Informatieplicht van de school

Als problemen tussen beide ouders ontstaan ten aanzien van de communicatie kan dit ertoe leiden dat de ouder die met het ouderlijk gezag is belast geen of slechts gebrekkige informatie verstrekt aan de andere ouder. Volgens de wet is de school verplicht te rapporteren over de vorderingen van de leerlingen aan hun

ouders, voogden of verzorgers.

Deze verplichting blijft na (echt)scheiding bestaan, met name ook voor de informatieverstrekking aan de ouder zonder ouderlijk gezag. Die verplichting geldt ook wanneer de ouders nooit gehuwd zijn geweest of als er geen omgangsregeling is.

Uit artikel 11 en 13 van de Wet op het Primair Onderwijs vloeit de verplichting voort dat het bevoegd gezag ouders rapporteert en informeert over het functioneren van hun kinderen op school. In de omstandigheid dat de gezinssituatie uit beide ouders bestaat zal de communicatie tussen school en ouders eenduidig zijn en nauwelijks tot problemen leiden. Dit kan anders zijn indien de ouders gescheiden zijn. Ouders die gescheiden zijn hebben in principe beide recht op dezelfde informatie. Het komt uiteraard voor dat maar één van de ouders van het kind belast is met het ouderlijk gezag en de andere ouder niet. In dat geval rust op de ouder die belast is met het ouderlijk gezag de verplichting om de ouder die niet belast is met het ouderlijk gezag op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen, zo volgt uit artikel 1:377b Burgerlijk Wetboek.

We letten daarbij op:

Alles wat daarover wettelijk is vastgelegd:

Burgerlijk Wetboek, boek 1 artikel 377b: "De met het gezag belaste ouder, is gehouden om de andere ouder op de hoogte te stellen van belangrijke aangelegenheden m.b.t. het kind en deze ouder te raadplegen. In het belang van het kind kan de rechter deze bepaling buiten toepassing laten."

Burgerlijk Wetboek, boek 1 artikel 377c: "De niet met het gezag belaste ouder wordt op zijn verzoek door derden (school) geïnformeerd over belangrijke feiten en omstandigheden betreffende het kind.

De school hoeft deze ouder geen informatie te verstrekken, die het ook niet aan de met het gezag belaste ouder verstrekt.

Op school rust een informatieplicht aan beide ouders die het ouderlijk gezag hebben. Onder informatie in deze wordt verstaan: alle relevante zaken betreffende de leerling en de schoolorganisatie:

Algemene schoolinformatie

- Schoolgids (waarin vaak hoofdstuk over gescheiden ouders)
- Nieuwsbrief
- Kindgebonden school informatie
- OPP (ontwikkelingsperspectief)
- BOOM-toets resultaten
- schoolfoto's (of adres schoolfotograaf)
- sociaal emotionele ontwikkeling
- schoolverlaters advies (groep 8)
- rapport schoolpsycholoog

Niet bij elkaar wonende ouders houden recht op dezelfde informatie over hun kind

De school hoeft geen informatie te verstrekken die niet aan de andere ouder zou worden gegeven en de school hoeft geen informatie te verstrekken wanneer dit strijdig is met het belang van het kind.

Echter, een school zal zeer zwaarwegende argumenten moeten hanteren bij het weigeren van informatie aan een ouder én de school moet concreet (middels een gerechtelijke uitspraak die dit bevestigt) aantonen en motiveren waarom en op welke manier het belang van het kind zou worden geschaad door informatieverstrekking door de school en dit zal men vervolgens schriftelijk moeten communiceren aan de ouder die de gebruikelijke schoolinformatie over zijn(/haar) kind van de school vraagt.

Het belang van het kind

Informatieverstrekking is van belang om te voorkomen dat het kind een compleet vreemde is wanneer het contact met de ouder wordt hersteld. Dit is een wederkerig belang van kind en ouder. Daarnaast voelt een ouder vaak grote behoefte om op de hoogte te blijven. Moet een ouder veel moeite doen om informatie te verkrijgen, dan kan dat juist de rust in het voormalige gezin verstoren.

Het belang van het kind is het beste gediend wanneer de school zich volledig neutraal opstelt en buiten een eventuele strijd tussen de ouders blijft en uitvoering geeft aan de wet en regelgeving t.a.v. informatieverstrekking aan gescheiden ouders.

Positie van de school

Men mag echter van de school verwachten dat zij zich neutraal opstelt en beide ouders in gelijke mate van informatie voorziet. Het is de taak van de school om ouders op een neutrale manier en in gelijke mate van informatie over de gang van zaken op school, in de klas en de ontwikkeling van de kinderen op school te voorzien en op de hoogte te stellen.

Het is de taak van een school om beide ouders hiertoe op gelijke wijze in de gelegenheid te stellen deze informatie te ontvangen. Als er zorg is over een kind zal de school vanuit haar plicht ten aanzien van het kind deze zorg met beide ouders delen en bespreken. De school heeft hierin geen controlerende of onderzoekende taak tenzij op verzoek van een daartoe gerechtigde instantie, zoals de Raad van de Kinderbescherming .

Enkele aandachtspunten hierbij zijn:

- De school zal onpartijdig zijn.
- De school let extra op het kind, maar dwingt het niet te praten over de scheiding.
- De school nodigt beide ouders uit voor ouderavonden of rapportbesprekingen. En biedt op verzoek wel de mogelijkheid aan ouders voor een individueel gesprek.
- De school correspondeert met beide ouders.
- Deelname aan schoolactiviteiten kan alleen indien beide ouders van het kind akkoord gaan.

Indien één van de ouders bij de school aangeeft er problemen mee te hebben dat de andere ouder ook naar de ouderavond komt, dient dit door de school gezien te worden als een probleem van de ouder die zegt hier problemen mee te hebben, niet van de andere ouder, die wel gewoon op de daarvoor georganiseerde momenten naar school wil komen om te horen en zien hoe het er op school aan toe gaat, met de klas en hoe dochter en/of zoon zich ontwikkelt.

Indien de school zich neutraal opstelt zal het tegen de ouder die er een probleem mee heeft dat de andere ouder ook op de ouderavond komt, moeten zeggen dat dat dan jammer is, de school zal de andere ouder niet op basis hiervan van de ouderavond weren en dat de school ervan uitgaat dat ouders volwassen zijn en op een volwassen manier zich rustig op een dergelijke ouderavond kunnen en zullen gedragen.

Pas op het moment dat er twee ouders op een ouderavond met elkaar in de clinch gaan en de ouderavond daardoor op een vervelende manier verstoord wordt voor de andere aanwezige ouders en leerkracht, is er een reden om hier met deze ouders in het vervolg anders mee om te gaan, niet eerder en niet op voorhand (behalve indien één van de ouders aangeeft dit per se niet te willen; daarmee wordt dan een aparte afspraak gemaakt).

School en Informatie

Bij een verstoorde relatie tussen de ouders komt het nogal eens voor dat een ouder de eigen informatieplicht niet of nauwelijks nakomt en zich verzet tegen informatieverstrekking door school aan de andere ouder. Verzet van een ouder mag nooit een reden zijn voor weigering van informatie aan de andere ouder, zo heeft de Rotterdamse rechtbank eens bepaald. De school kan zich er ook niet op beroepen dat ouders maar bij elkaar te rade moeten gaan. Immers, de school heeft een zelfstandige informatieplicht.

Soms worden scholen lastiggevallen met verklaringen van advocaten of van therapeuten die informatievoorziening in het belang van het kind ontraden. In principe moet de school deze verklaringen naast zich neerleggen. Alleen met een gerechtelijke beschikking mag men afwijken van de informatieplicht.

De school mag zich niet door de ene ouder laten voorschrijven welke informatie al dan niet aan de andere ouder mag worden gegeven.

De school hoeft geen informatie te verstrekken die niet aan de andere ouder zou worden gegeven, en de school hoeft geen informatie te verstrekken wanneer dit strijdig is met het belang van het kind

Zelfstandige informatieplicht

De school heeft een zelfstandige informatieplicht en mag en zal zich niet verschuilen achter de informatieplicht van de verzorgende ouder. Men zal zeer zwaarwegende argumenten moeten hanteren bij het weigeren van informatie. Men moet concreet aantonen waarom en op welke manier het belang van het kind (dus niet van de ouder) zou worden geschaad door informatieverstrekking en dit zal men moeten communiceren aan degene die om informatie vraagt.

Wet Bescherming Persoonsgegevens

Deze wet is niet van toepassing. Volgens de WBP mag de school ook zonder toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger van het kind informatie geven aan anderen die een nauwe persoonlijke betrekking met het kind hebben. De school moet dan een belangenafweging maken. (Jurisprudentie: LJN AU1068)

Tot slot:

Over zaken die eigenlijk alleen maar van belang zijn voor de dagelijkse zorg van het kind, licht de school alleen de verzorgende ouder in (of een oma of oppas als die de dagelijkse verzorger is). Bijvoorbeeld dat het kind ziek is geworden op school, dat er hoofdluis heerst, bij afmelding wegens ziekte. Leerkrachten voeren alleen gesprekken met ouders/verzorgers. Niet met andere leden van het gezin. Als er taalproblemen zijn dan kan een tolk worden ingeschakeld. Wij informeren ouders door middel van vooraf geplande overlegmomenten. Bij zorg over de leerling zal de school beide ouders informeren. Er kan door geen van beide ouders een onevenredig beslag worden gelegd op de leerkracht of school.

Werkwijze

Hoofregel: De met het gezag en de dagelijkse zorg belaste ouder speelt alle informatie, uitnodigingen e.d. door aan de andere ouder.

- In geen enkel geval is de school partij in een conflict tussen ouders.
- Als ouders gescheiden zijn vragen wij ouders hoe zij de verantwoordelijkheden rondom de opvoeding en verzorging van hun kind hebben geregeld.
Dit kan zowel bij de inschrijving, het startgesprek, als tussentijds.
- Ouders kiezen in onderling overleg om samen naar ouderavonden, oudergesprekken en andere activiteiten te komen.
- Is er sprake van co-ouderschap dan geven ouders aan de leerkracht van hun kind door op welke dagen hun kind bij welke ouder is. Dan kunnen wij in geval van afwezigheid of ziekte van het kind bij de juiste ouder informeren.
- Is een ouder niet met het ouderlijk gezag of de dagelijkse zorg voor het kind belast, dan hanteren wij de regel dat de school alle informatie van school verstrekt aan de met het ouderlijk gezag en/of de feitelijke zorg belaste ouder. Alle schoolse zaken betreffende het kind worden dan met deze ouder geregeld.
- Het informeren van de andere ouder gebeurt niet automatisch. Als de ouder daarom vraagt, kan deze rechtstreeks door ons over schoolse zaken geïnformeerd worden. Er mag dan geen rechterlijke uitspraak zijn die deze informatievoorziening in de weg staat.
- Alle informatie die aan beide ouders wordt verstrekt is gelijk.

Wat kunnen ouders van ons verwachten?

Welke informatie kunnen ouders van ons verwachten als hij/zij niet met het ouderlijk gezag of de verzorging is belast maar wel heeft aangegeven door ons te willen worden geïnformeerd?

Via school:

- Kopieën van het rapport (op aanvraag)
- Toetsresultaten, voor zover die ook aan de ouders van andere leerlingen worden verstrekt
- Berichtgeving op het moment dat er zich eventuele leer- of gedragsproblemen voordoen: bijv. gesprek met externe instantie; uitvoering handelingsplanning
- Uitnodigingen voor de oudergesprekken n.a.v. rapport*, inloop- of kijkavonden, en ouderavonden

(Hierbij wordt in principe slechts één oudergesprek per kind georganiseerd. Wij gaan ervan uit dat u met uw ex-partner overlegt wie aan dit gesprek deelneemt: allebei of één van u beiden).

In uitzonderlijke situaties neemt u contact op met de directeur

U kunt zich via andere kanalen (laten) informeren :

De volledige schoolgids en de jaarkalender staan op de website van de school; als een ouder er expliciet naar vraagt kan hij/zij een papieren versie ontvangen

De nieuwsbrieven van de school per mail (abonnement via de website)

Alle activiteiten zoals excursie, fotograaf, en dergelijke zijn te vinden in de jaarkalender en de nieuwsbrieven.

Met specifieke vragen kan een ouder contact opnemen met de leerkracht of de schooldirectie.

Wat verwacht de school van u?

Wij gaan ervan uit dat ouders – in het belang van hun kind - ook zelf verantwoordelijkheid nemen om in overleg met ons tot goede afspraken te komen over contact met school en de informatievoorziening.

In incidentele gevallen kan de school weigeren om informatie te geven aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder. Daarvan kan sprake zijn als het verstrekken van informatie ingaat tegen het belang van het kind. Zo'n weigering wordt schriftelijk door de school gemotiveerd en vindt pas plaats nadat de situatie door de school zorgvuldig is onderzocht.

In verband met de neutraliteit van de school kan zij niet gebruikt worden om informatie te verwerven over de dagelijkse zorg, verzorging of omstandigheden van de leerling door een van beide ouders. Zij worden geacht elkaar hierover te informeren.

Het feit dat het kind zelf of de met het ouderlijk gezag belaste ouder niet wil dat informatie aan de andere ouder wordt verstrekt is op zichzelf geen doorslaggevend argument.

In specifieke oudersituaties laten we ons leiden door eventuele rechterlijke uitspraken omtrent ouderlijk gezag en omgangsrecht. In zo'n geval wordt u gevraagd ons door middel van een kopie van de rechterlijke uitspraak te informeren over uw situatie.

Als een ouder van mening is dat er door de school ten onrechte informatie wordt geweigerd, dan kan die ouder gebruikmaken van de klachtenregeling of een beroep doen op de rechter.

Soms is maatwerk nodig om tot goed werkbare afspraken te komen over hoe wij ouders het best kunnen informeren. Maar we zullen altijd proberen om in het belang van het kind tot werkbare oplossingen te komen. Het spreekt vanzelf dat ook inzet en begrip hierin van de ouders van groot belang zijn!